

„Meglátjuk, hogyan tudunk együttműködni”

Vásáry Tamás a Savaria Zenekar tiszteletbeli elnök-karnagya lett

Sok évtizeddel ezelőtt, a hetvenes években muzsikált először a Szombathelyi Szimfonikus Zenekarral Vásáry Tamás. Kellemes emlékeket őrzött a közös koncertekről, így amikor az általa is kiváló muzsikusként tartott Mérei Tamás megkereste azzal az ötlettel, hogy legyen a Savaria Szimfonikus Zenekar tiszteletbeli elnök-karnagya, örömmel mondott igent a felkérésre. Bár a megbízatást egyelőre csak egy szezonra vállalta el. A zongoraművész-karmester szívesen irányítja a zenekari műhelymunkát. Irányíthat, annak ellenére, hogy nincs sok ideje. Sokrétű elfoglaltsága mellett balettművész feleségével, Tunyogi Henriett-tel is rendszeresen fellép, s írja az életregényét, amellyel 2016-ra szeretne elkészülni.

I Említette, a zenekar igazgatójának, Mérei Tamásnak a felkérésére vállalta el ezt a pozíciót, akinek kiváló muzsikusként tart, s akinek együttes-építő terveivel is szimpatizál. Emellett a zenekarról szintén kedves emlékeket őriz...

Amikor hosszú idő után ismét Magyarországon játszottam, akkor az egyik első együttes,

amellyel pódiumra léptem, a Szombathelyi Szimfonikus Zenekar volt. A próbatéren egyik falán minden vendégművész ott szokta hagyni az aláírását. Én egy egész költeményt írtam a zenekarnak... A hetvenes és a nyolcvanas évek elején dolgoztam velük, s nagyon kellemes emlékeket őriztem a társulatról. Így amikor most Mérei Tamás megkeresett az ajánlatával, az együttes miatt is szívesen vállalkoztam a feladatra. Másrészt pedig azért, mert Tamást nemcsak kiváló művésznek tartom, hanem az ötleteit is remeknek, tetszik a menedzser-vezetőként folytatott munkája.

I S gondolom, szeret zenekarral folyamatos műhelymunkát végezni...

Így igaz, de az is érdekelt, hogy Mérei Tamás azzal kecsegtetett, szeretne operát is műsorra tüzni Szombathelyen. Az utóbbi időben adott interjúmban, amikor rákérdeztek arra, mi az, amivel a zenén belül szívesen foglalkoznék még, mindig az volt a válaszom, hogy több operadirigálás. Gyerekkoromtól kezdve ugyanis ez a műfaj volt a mindenem. S aztán úgy alakult az élet, hogy hihetetlen véletlenek miatt nem dirigálhattam túl sokat... Pedig van még bennem erre igény, s ebben az életben szeretném még eldirigálni azokat az operákat, amelyekre vágyom. Így erre Szombathelyen is adódhat lehetőség...

I Mivel kezdi a munkát a Savaria Zenekar-karnál?

Még nem találkoztam az együttesel, meglátjuk, hogyan tudunk együttműködni, hogy milyen a helyzet. Az embernek ugyanis nagyon szép elképzelései, tervei lehetnek, de hogy mindebből mit tud megvalósítani, az attól is függ, hogy milyen a zenekari anyag és milyenek a keretek, mire mennyi pénz jut... S kérdés persze az is, hogy mit tudok egy szezon alatt csinálni... Egyébként a Rádiózenekartól is a szűkös anyagi keretek miatt voltam kénytelen megválni...

I Miért csak egy évadra vállalta el a szombathelyi megbízatást?

Mérei Tamás állandó elnök-karnagnak akart felkérni, én azonban azt gondoltam, először nézzük meg, hogyan tudunk együtt dolgoz-

ni, s ez egy szezon alatt kiderül. A zenekartól egyébként nem félek, hiszen száznál több együttest vezényelhettem már, és egyikkel sem akadt problémám. Október elején kezdek a Savaria Zenekarral próbálni, s utána kerül sor az első közös hangversenyünkre.

I Mennyiben tudta a maga kedvére alakítani a koncertek programját?

Semennyire. Készen volt már az évadterv, amikor megkaptam a felkérést, így azokat a koncerteket kell vezényelnem, amelyek meg lettek hirdetve. Öt hangversenyt dirigálok ebben az évadban a Savaria Zenekar élén. Mivel ezeknek az esteknek a programjában nem akadt ismeretlen darab, így szívesen vállaltam a feladatot. Viszont az utána következő évadokra akad már néhány ötletem. Ezeket még a Rádiózenekar élén találtam ki. Nagyon szép tervekkel készülök arra a különleges csillagállásra, amelyet a következő évek hoznak. Haydn halálának 200., Mendelssohn születésnapjának szintén 200. évfordulója előtt tiszteleg a zenei világ, de emellett Schumann- és Chopin-jubileum, aztán 2011 Liszt-, 2013-ban pedig Wagner- és Verdi-évfordulókat köszönhetünk. Ezek persze távolabbi tervek, és mindehhez szükség lenne egy jó helyszínre is. Persze ez is elsősorban pénzkérdés... Jó lenne, ha Szombathelyen születne egy állandó operaház, hiszen ez a város ott van a határon, így akár külföldről is jöhetnének a nézők. Mérei Tamás pedig fesztiválokat is szeretne szervezni a zenekarral...

I Zongorázik, vezényel, különleges, zenés-táncos esteken lép pódiumra és ír. Mennyire fért bele az életébe egy együttes?

A gazdasági válság miatt sok koncertet visszamondtak, zenekarok szűntek meg. Ebben a szezonban néhány olyan turném, ami már be volt tervezve, elmaradt. Ezek között akadt tökéletesen megszervezett angolai vendégszereplés, amelyet több éve készítettek elő. Az Operaház zenekarával, tizenegy koncerten muzsikáltunk volna, már minden kész volt, a program, a plakátok, utolsó pillanatban azonban valaki megakadályozta... Egyébként zongoristaként már nem olyan

sokat szerepelek, bár éppen most megyek Taibeiba, s utána pedig Beijing, azaz Peking következik, ahol szintén zongorázom. Október 30-án, a Zeneakadémián „A zongorán túli” sorozatomban pedig Schubert következik. Mivel azonban felszabadult néhány időpontom, így jut idő a szombathelyi együttesre. Számomra is nagyon lényeges a zenekarépítés. Ezt jól mutatja az általam életre hívott Kodály Zoltán Ifjúsági Zenekar. Velük is dolgoztam az idén, s nagy nemzetközi turnéra is készülünk. Ott a fiatalokkal tényleg a semmiből, két hét alatt építkeztünk fel egy zenekart. Szeretem a kihívást! Később pedig, ha tényleg jól tudunk a Savaria Zenekarral dolgozni, akkor már olyan darabokat is műsorra tűzhetünk, amelyek az együttes fejlődéséhez fontosak. Szeretnék olyan kompozíciókat be-

mutatni a zenekarral, mint Schumanntól az Éden és a Péri, de emellett is rengeteg érdekes művet lehet játszani...

■ Aztán majd a könyvében a zenekarnak is szentel néhány fejezetet... Hogy balad az írással?

Az elmúlt években nem nagyon jutott rá idő, sok dolgom volt, s a feleséggel is közös műsorokkal léptünk pódiumra, új programot készítettünk. Most folytatni akarom az írást. Ez egy életregény lesz, de jövőre megjelenik rólam egy életrajzi kötet is, ezt már nagyon sürgették Angliában. A nagyregény kiadását – remélem még élek addig –, 2016-ra tervezem. Valaki a láthatatlan világból megírt egy elképesztő életet, s ezt le kell élnem, papírra kell vetnem. Olyan debreceni gyerek

vagyok, aki még lovaskocsival és gázlámpás utcákon közlekedett, s megérte, hogy ember lépett a Holdra, ráadásul úgy, hogy ebben valamennyire részt is vett... A londoni televízió ugyanis felkért, hogy a Holdra szállás közvetítéséhez játsszam el, Debussy holdfényhez kapcsolódó darabjait. A kötetben persze a forradalomról, az emigrációról, a második világháború végéről, a családi, politikai helyzetekről is szó esik. A legfontosabb benne a belső életem fejlődése. Nagyon érdekes és változatos a történet, hiszen a muzsika mellett az ezotéria és a keleti tudományok, valamint a jóga iránt is érdeklődtem. Jártam a Himalájában, a Filippi-szigeteken. Most is tervezem, hogy decemberben Indiába megyek...

R. Zs.

Harmincöt esztendő emlékei

Petró János dirigálta a szombathelyi együttes ünnepi estjét

Hatalmas sikert aratott a Savaria Szimfonikus Zenekar harmincötödik születésnapja előtt tisztelő hangverseny, amelyet 2009. szeptember 11-én rendeztek meg a Bartók Teremben. A koncert első számaként a III. Leonóra-nyitány hangzott fel, s a Beethoven-műben sokan az egykori tagok közül is muzsikáltak. A programban szerepelt még Mozart A-dúr klarinét-versenye Horváth László közreműködésével, befejező számként pedig Dvořák IX. (Új világ) szimfóniájának tapsolhatott a publikum. Az estet az együttes alapító elnöknagyja, Petró János dirigálta, aki ebben a szezonban ismét többször lép a karmesteri pulpitusra. Az ünnepi est apropóján szívesen idézte fel az együttessel töltött évtizedeit.

időszak egy részét is magában foglalja – két év múlva szeretnék beszámolni, hiszen akkor lesz a Savaria Szimfonikus Zenekar fél évszázados évfordulója. Most pedig a hivatásos szombathelyi együttes 35. évét ünnepeltük. Erről idézném fel emlékeimet.

■ Hogyan lehetett abban az időben hivatásossá válni?

Ehhez több dolog szerencsés vagy tudatos egybeesésére volt szükség. Ezek közé tartozott az ezt megelőző időszak előremutató zenekarszervezése, amelyben támaszkodhatam az itteni zeneiskola vezetőinek (Bozhy Ottó, Tibold Iván) és tanárainak támogatására, valamint a fenntartó szervezetek irányítóinak – abban az időben is – arisztokratikus mecenatúrájára (dr. Gonda György). A függetlenné válás segítője volt mesterem, Kórodi András a Zeneakadémia karmesterképzőjének professzora és a zenei közéletben „csak” Barnáné néven ismert hölgy, aki a Művelődésügyi Minisztérium zenei főosztály-vezetőjeként dolgozott. Jellemző, hogy irodájában zongora is helyet kapott, és mikor felkerestem – már nem emlékszem, mit – de zongorázott. Egy órával később aláírta azt a függetlenítésről szóló dokumentumot, amelyet olyan sok akkori zenei szervezet ellenzett. Ezután barátaimmal, koncertmesterekkel, szólamvezetőkkel jártuk az ország kamarazenei és egyéb hangversenyeit, amelyeket mi magunk „próbajátéknak” gondol-

tunk – és segített bennünk Mihály András örökös zsűritag, professzor hasznos, elemző kritikája.

■ Sok embert csábítottak ebben az időben Szombatbelyre...

Bizony, s ehhez hozzájárult talán az, hogy jobb fizetéssel és lakással is kecsegtethettük a zenészeket. Ezt a szintet egészen 1991-ig tartottuk! Így tényleg szívesen jöttek hozzánk az ország minden részéről. De persze nemcsak a pénzért, hanem a nálunk folyó művészi munkáért is, hiszen óriási lelkesedéssel kezdtünk neki a zenekarépítésnek az itt lévő, nagyon fiatal társasággal. A zenekarhoz gyakran hívtam itthonról és külföldről olyan művészeket, akik külön foglalkoztak az egyes szólamcsoportokkal, muzsikussal. Mégiscsak vissza kell utaltanom néhány dologra a 60-as években, hiszen már a kezdeti amatőr időszakban – betanításommal – Kórodi vezényletével, operaházi, élvonalbeli

■ Ez pedig már fél évszázadot jelent, hiszen 1959-ben került Szombatbelyre...

Valóban, akkor jöttem a városba a feleséggel tanítani, de erről az időszakról és a zenekar alapításáról – amely az amatőr